

Bożena Mikołajczyk

Znaczenie innowacji w aliansach między sektorem publicznym a biznesem

Ekonomiczne Problemy Usług nr 108, 213-225

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BOŻENA MIKOŁAJCZYK

Uniwersytet Łódzki

ZNACZENIE INNOWACJI W ALIANSACH MIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM A BIZNESEM

Wstęp

Sektor publiczny pełni funkcję regulatora, pracodawcy oraz dostawcy usług, a ponad 25% ogółu zatrudnionych w krajach UE pracuje właśnie w tym sektorze. W okresie spowolnienia gospodarczego i trudności finansowych wspieranie rozwoju, konkurencyjności, innowacyjności i zatrudnienia poprzez wzrost efektywności, lepsze zarządzanie, szybsze dostarczanie usług publicznych oraz większe zaangażowanie podmiotów sektora publicznego jest niezmiernie ważne.

W związku z tym wydajny i skuteczny sektor publiczny, który wspiera biznes może być silnym motorem wzrostu gospodarczego. Znalezienie nowych sposobów świadczenia usług publicznych przy znacząco ograniczonym budżecie jest głównym, a zarazem trudnym wyzwaniem stojącym przed sektorem publicznym. Pomocne w tym względzie winno być zwiększenie jego innowacyjności, która wspomaga rozwój biznesu. Zgodnie z definicją OECD z 2012 roku innowacje w sektorze publicznym polegają na wprowadzaniu przez jednostki należące do tego sektora nowych lub znacząco ulepszonych działań, czynności lub produktów. Innowacje te obejmują, więc zarówno usługi oraz produkty dostarczane przez sektor publiczny, oraz instrumenty wykorzystywane do ich realizacji¹.

¹ *Industrial innovation. Public sector innovation*, www.ec.europa.eu, 12.07.2013.

Stąd w niniejszym opracowaniu przedstawimy wyniki badań przeprowadzone w krajach UE, które odzwierciedlają stopień innowacyjności sektora finansów publicznych, bariery rozwoju oraz nowe rozwiązania dla podniesienia innowacyjności tego sektora w Polsce. Od innowacji w sektorze publicznym zależy w dużej mierze rozwój biznesu.

Wydatki rządowe na B + R w tym sektorze stanowiły jedynie 0,27% PKB Unii Europejskiej w 2010 r. Oznacza to, że ilość środków jakie sektor publiczny przeznaczają na innowacje jest zdecydowanie niższa niż w przypadku sektora przedsiębiorstw (1,23% PKB). Największe nakłady na sferę B + R w stosunku do wypracowanego PKB ponoszą instytucje sektora publicznego z Niemiec (0,41%), Słowenii (0,38%), Francji (0,37%) oraz Finlandii (0,36%). Polska natomiast osiąga wynik nieznacznie gorszy od średniej unijnej, przeznaczając na badania i rozwój około 0,26% PKB².

1. Wpływ innowacji sektora publicznego na biznes

Innowacyjność sektora publicznego jest szczególnie istotna z punktu widzenia przedsiębiorstw, gdyż są potencjalnie największymi beneficjentami innowacyjnych rozwiązań wprowadzanych w sektorze publicznym. Innowacyjność odbiorców usług może być zahamowana, przez bariery i ograniczenia, których źródłem jest właśnie sektor publiczny.

Interesujące wyniki badań dotyczące postrzegania i wpływu innowacji w sektorze publicznym na efekty działania biznesowego, czyli od strony klienta zawiera raport *Flash Eurobarometr 343*³.

Przeprowadzono wywiady wśród ponad 9500 losowo wybranych firm z 27 państw członkowskich UE, a także Chorwacji, Turcji, byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, Norwegii, Islandii i Szwajcarii w okresie 16.02–7.03.2012, które korzystały od stycznia 2009 r. z usług sektora finansów publicznych⁴.

² M.A. Weresa, *Polska. Raport o konkurencyjności 2012. Edukacja jako czynnik konkurencyjności*, Instytut Gospodarki Światowej, Szkoła Główna Handlowa, Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2012, s. 178–179.

³ *Flash Eurobarometer 343. Innovation in the public sector: its perception in and impact on business*, European Commission, 2012, s. 17.

⁴ L. Rivera Leon, P. Simmonds, L. Roman, *Trends and Challenges in Public Sector Innovation in Europe, Thematic Report 2012 under Specific Contract for Integration of INNO Policy TrendChart with ERAWATCH (2011–2012)*, Technopolis Group, Belgium, Bruksela 2012, s. 17.

W badaniu skupiono się na interakcjach pomiędzy sektorem biznesu a sektorem publicznym, ponieważ utrzymują one ze sobą bezpośrednie lub pośrednie kontakty, które obejmują wymagania o charakterze regulacyjnym, bezpośrednie umowy (w tym zamówienia publiczne) oraz korzystanie z usług publicznych. Zbadano, z jakich usług korzystają firmy, czy standard ich poprawia się oraz czy stają się bardziej innowacyjne. Ważnym jest, że usługi publiczne i ich funkcje, zostały wskazane przez przedsiębiorstwa objęte badaniem. Zbieranie subiektywnych danych od użytkowników będących beneficjentami jest dobrym sprawdzianem tego, w jakim stopniu nowe usługi są rzeczywiście innowacyjne i stanowią faktyczną poprawę.

Usługi, z których korzystały przedsiębiorstwa najczęściej związane były z ochroną zdrowia i bezpieczeństwa, szkoleniami dla pracowników oraz wnioskowaniem o różne rodzaje pozwoleń i zezwoleń związanych z ochroną środowiska. Wyniki ankiety polskich przedsiębiorców były zbieżne z wynikami dla Europy, najczęściej wskazywano usługi z zakresu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa. Ponadto prawie połowa wszystkich ankietowanych sądzi, że standard usług publicznych w latach 2009–2012 się nie poprawił. Polscy przedsiębiorcy wydali jeszcze surowszą ocenę, aż 61% z nich stwierdziła, że standard pozostał na niezmiennym poziomie. Jedynie respondenci z Malty oraz Turcji byli odmiennego zdania, około 50% z nich uważa, że wyraźna poprawa jakości usług jest widoczna.

Natomiast 69% badanych przedsiębiorstw stwierdza, że organy publiczne starają się wprowadzać możliwość wypełnienia dokumentów przez Internet oraz dostęp do informacji na stronach internetowych urzędów i instytucji. Niemal dwie trzecie wszystkich przedsiębiorców, którzy zauważyli poprawę w standardzie oraz dostępności do usług publicznych twierdzi, że zmiany te są wynikiem innowacji. Wśród polskich przedsiębiorców odsetek wskazań był niższy, ponieważ 63% zauważyło zwiększoną możliwość wypełniania dokumentów i druków przez Internet, a 62% zwiększenie dostępu do informacji urzędowych poprzez strony internetowe urzędów. Jednocześnie tylko, co drugi polski przedsiębiorca uważa, że to innowacje są źródłem poprawy jakości usług publicznych. Dwie trzecie przedsiębiorców z wszystkich krajów są jednak zgodne, że dzięki poprawie jakości usług publicznych ich pracownicy oszczędzają swój czas oraz mają szybszy dostęp do informacji. Ponad 80% polskich przedsiębiorców jako wynik zmian standardu usług publicznych najczęściej wskazywało redukcję kosztów oraz czasu potrzebnego na administracyjne formalności.

Przedsiębiorcy zauważają jednak, że choć sektor publiczny wprowadza innowacje to umiejętności, predyspozycje ich pracowników nie sprzyjają tworzeniu otoczenia sprzyjającego wzrostowi innowacyjności firm. Połowa ankietowanych nie zgodziła się ze stwierdzeniem, że działania sektora publicznego pomagają w kreowaniu warunków proinnowacyjnych dla przedsiębiorstw oraz że system edukacji publicznej i szkoleń wyposażył pracowników w wiedzę i kwalifikacje, które są przydatne przedsiębiorstwom wprowadzającym innowacje. Ponadto 48% ankietowanych stwierdziło, że nie mogą ściśle współpracować z publicznymi ośrodkami badawczymi w ramach projektów innowacyjnych. Problemem dla przedsiębiorstw innowacyjnych jest również system fiskalny oraz regulacje, które nie sprzyjają i nie promują działalności innowacyjnej wśród firm, czego dowodem jest fakt, iż z tezą tą zgodziło się trzech na czterech ankietowanych. Aż siedmiu na dziesięciu polskich przedsiębiorców uważa, że regulacje oraz system fiskalny ograniczają działalność innowacyjną ich firm. Natomiast 60% badanych przedsiębiorstw jest przekonane, że sektor publiczny nie stwarza odpowiednich warunków dla rozwoju biznesu.

Według przedsiębiorców – we wszystkich krajach Unii – procedury związane z otrzymaniem wsparcia finansowego na innowacje są zbyt skomplikowane, a programy wsparcia rządowego są niedostosowane do potrzeb rynku. Wskazania przedsiębiorców świadczą o tym, że firmy działające w Luksemburgu napotykały na najmniej skomplikowany proces pozyskania środków publicznych na innowacje oraz udziału w programach pomocowych. Jednocześnie najbardziej na ten aspekt zdają się skarżyć przedsiębiorcy ze Słowacji. Polscy przedsiębiorcy w 71% twierdzą, że uzyskanie wsparcia finansowego, grantów czy ulg podatkowych na innowacje jest trudne, ponadto aż 67% zauważa, że rządowe programy powinny być kierowane do większej gamy firm. Powyższe wyniki świadczą o tym, że sektor publiczny poprzez brak wsparcia dla innowacyjności wśród przedsiębiorstw oraz niską własną innowacyjność, może czasami hamować wzrost innowacyjności w ogóle, poprzez np. utrudnienia w dostępie do środków publicznych, które firmy mogłyby spożytkować na innowacje. Należy dodać, że 87% wszystkich ankietowanych zgadza się ze stwierdzeniem, że sektor publiczny powinien uczynić jeszcze więcej niż dotychczas, aby zwiększyć swoją innowacyjność, a tym samym wspierać te działania wśród przedsiębiorstw. Krajami, w których przedsiębiorcy (ponad 90% ankietowa-

nych) szczególnie zauważają konieczność intensyfikacji działań administracji na rzecz innowacji są Grecja, Bułgaria oraz Hiszpania (ponad 90%)⁵.

Najnowsze wyniki badań zawarte w raporcie *Doing Business*, wskazują że warunki dla prowadzenia biznesu uległy znacznej poprawie. Dzięki wprowadzonych przez polski rząd reformom udało się ułatwić przedsiębiorstwom⁶:

- a) rejestracje praw własności, zwiększono wydajność procesowania wniosków rejestracyjnych, dzięki m.in. wprowadzeniu innowacyjnych rozwiązań w zakresie zarządzania, przechowywania i zwiększeniu digitalizacji ksiąg wieczystych i innych dokumentów;
- b) płacenie podatków, poprzez uproszczenie systemu podatkowego oraz wprowadzenie innowacji w zakresie możliwości składania rozliczeń podatkowych przez Internet;
- c) realizację kontraktów handlowych, poprzez wprowadzenie zmian w kodeksie postępowania cywilnego, wzrost liczby sędziów oraz wdrożenie systemu informatycznego pozwalającego na szybszy przepływ informacji pomiędzy sądami, dzięki czemu skrócono czas potrzebny do zrealizowania umowy handlowej;
- d) ogłaszanie upadłości firmy, poprzez zaktualizowanie koniecznych do wypełnienia dokumentów i wniosków, zapewnienie większego bezpieczeństwa kredytodawcom oraz ułatwienie rozpoczęcia procedury ogłaszania upadłości przez przedsiębiorstwo.

Wszystkie powyższe ułatwienia wynikały z wprowadzenia przez sektor publiczny innowacji, m.in. nowych systemów informatycznych, zwiększenia dostępu do usług publicznych przez Internet oraz wprowadzania nowych rozwiązań technicznych usprawniających działanie władz publicznych oraz wymianę informacji pomiędzy jednostkami administracji. Choć nowe rozwiązania zwiększały bezpośrednio innowacyjność sektora publicznego, należy zauważyć, iż znacząco wpływają one również na działalność gospodarczą i innowacyjną sektora przedsiębiorstw w Polsce. Dzięki takim rozwiązaniom niwelowane są niektóre bariery rozwoju innowacyjności, ponieważ firmy mogą szybciej uzyskać potrzebne im informacje, zaoszczędzają czas i zmniejszają koszty działal-

⁵ *Flash Eurobarometer 343. Innovation in the public sector: its perception in and impact on business*, European Commission, 2012, s. 49.

⁶ *Doing Business 2013. Smarter Regulations for Small and Medium-Sized Enterprises*, International Bank for Reconstruction and Development/World Bank, 2013, s. 9.

ności, a tym samym pozyskują dodatkowe środki i zasoby, które mogą przeznaczyć na rozwój.

2. Bariery innowacyjności sektora publicznego

Bariery innowacyjności sektora publicznego można podzielić na czynniki zewnętrzne, wewnętrzne oraz polityczne. Jednocześnie czynniki, które są barierami rozumie się również jako stymulatory dla wzrostu innowacyjności sektora publicznego, ponieważ w celu zniesienia owych barier wprowadzane są zmiany oraz innowacyjne rozwiązania⁷. Wewnętrzne determinanty i bariery dotyczą głównie aspektów organizacyjnych oraz biurokracji. Mogą nimi być zarówno problemy wewnętrzne w organizacji lub ich wewnętrznych komórkach, sposób zarządzania, jak również sceptyczne podejście pracowników do zmian, wprowadzania nowych technologii, zbyt niski entuzjazm czy sprzeciw związków zawodowych wobec zmian.

Z przeprowadzonych badań wynika, że można wyróżnić dwie grupy barier. Pierwsza dotyczy czynników związanych z zasobami ludzkimi. Dotyczą one poziomu wykształcenia a więc potrzeby permanentnego szkolenia, systemu motywowania, który wymaga innowacyjnego systemu. Ponadto barierą jest nieudolne zarządzanie i przywództwo. Przełożeni, poprzez swoje działania powinni zachęcać podwładnych do pracy przy projektach innowacyjnych i osiągnięcia nowych, celów. Posiadanie lidera, który motywuje pracowników do działania i wprowadzania innowacji jest kluczowe dla poprawy działania całego sektora publicznego.

Druga grupa barier dotyczy biurokracji oraz struktur organizacyjnych danej jednostki⁸. Mechanizmy oraz narzędzia zarządzania wykorzystywane w procesie tworzenia celów jednostki oraz zarządzania nią znacząco wpływają na poziom innowacyjności oraz tempo wprowadzania w jednostce zmian. Słaba współpraca pomiędzy wewnętrznymi komórkami nie pozwala na sprawne zarządzanie zasobami oraz komplikuje proces wprowadzania wielu innowacyj-

⁷ L. Rivera Leon, P. Simmonds, L. Roman, *Trends and Challenges in Public Sector Innovation in Europe, Thematic Report 2012 under Specific Contract for Integration of INNO Policy TrendChart with ERAWATCH (2011–2012)*, op.cit., s. 17.

⁸ L. Rivera Leon, P. Simmonds, L. Roman, *Trends and Challenges in Public Sector Innovation in Europe, Thematic Report 2012 under Specific Contract for Integration of INNO Policy TrendChart with ERAWATCH (2011–2012)*, op.cit., s. 16.

nych rozwiązań. Aspekt współpracy dotyczy również kooperacji pomiędzy sektorem publicznym a przedsiębiorstwami, która w wielu krajach wciąż stoi na stosunkowo niskim poziomie i nie sprzyja rozwojowi biznesu. Sektor publiczny boryka się dodatkowo z problemem niskiej skłonności pracowników do podejmowania ryzyka, które nieodłącznie wiąże się z procesami innowacyjnymi. Wynikać to może głównie z faktu (z badań przeprowadzonych w ramach Unii Europejskiej), iż jego podejmowanie nie jest odpowiednio nagradzane, w przeciwieństwie do porażki, która powinna spotkać się z karą lub zwolnieniem, choć niektórzy twierdzą, że z nauką na przyszłość. Dopóki sektor publiczny nie zmieni swego podejścia i nie wprowadzi systemów motywowania pracowników, szczególnie do podejmowania ryzyka oraz okazywania zaangażowania, tempo wzrostu innowacyjności tego sektora będzie wciąż znacznie wolniejsze niż w przypadku sektora prywatnego⁹.

Zewnętrzne bariery innowacyjności sektora publicznego wiążą się z niskim poziomem współpracy pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym, jak również słabym zaangażowaniem w tworzenie nowych oraz udoskonalanie już istniejących usług publicznych. Jednocześnie dzięki istnieniu różnego rodzaju rankingów innowacyjności oraz nagród z tym związanych wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań poza poprawą pracy danej jednostki niesie za sobą również prestiż na arenie międzynarodowej. Można zauważyć, że środowisko zewnętrzne generuje więcej motywatorów i determinantów dla innowacyjności niż barier. Bariery częściej swoje źródło posiadają wewnątrz organizacji, czy sektora, ograniczając wzrost innowacyjności już na początkowym etapie jej planowania czy wprowadzania.

Trzecia grupa czynników wpływających na innowacyjność dotyczy czynników politycznych. Na innowacyjność sektora publicznego wpływać mogą nie tylko decyzje w zakresie polityki wewnętrznej, ale również zagranicznej. Dodatkowo związane z nimi są różnego rodzaju regulacje budżetowe, prawne, zawirowania polityczne, zmiany priorytetów partii rządzących oraz działania opozycji. Do politycznych barier innowacyjności sektora publicznego można zaliczyć¹⁰:

⁹ ICEG European 00 *INNO-Grips Policy Brief No. 5, Policy Supporting Innovation in Public Service Provision*, op.cit., s. 30.

¹⁰ L. Rivera Leon, P. Simmonds, L. Roman, *Trends and Challenges in Public Sector Innovation in Europe, Thematic Report 2012 under Specific Contract for Integration of INNO Policy TrendChart with ERAWATCH (2011–2012)*, op.cit., s. 20.

- a) ograniczenia budżetowe (restrykcje), które w dużej mierze zostały spowodowane kryzysem gospodarczym;
- b) dostępność funduszy (zasobów) finansowych; dotyczy to nie tylko samej wielkości środków dostępnych na działalność innowacyjną, ale również sposobu ich pozyskania oraz wydatkowania;
- c) uregulowania prawne oraz decyzje podejmowane na poziomie UE (np. w zakresie funduszy unijnych), które są najczęściej uważane za stymulatory innowacji;
- d) wsparcie polityczne dla procesów innowacyjnych;
- e) elastyczne uregulowania prawne, jeśli są zbyt mało elastyczne stanowią barierę dla wzrostu innowacyjności sektora publicznego.

Większość wprowadzanych w sektorze publicznym innowacji powstaje w odpowiedzi na wyżej wymienione problemy, które jednocześnie są barierami dla innowacyjności.

3. Innowacje sektora publicznego w Polsce

Na innowacje w sektorze publicznym składają się ulepszone procesy i usługi, nowe formy organizacji, zarządzania oraz narzędzia wykorzystywane w pracy urzędników. Przykłady działań, które można zaliczyć do poszczególnych kategorii innowacji sektora publicznego prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1

Innowacje sektora publicznego

Typ innowacji sektora publicznego	Przykład działań
Ulepszone procesy oraz usługi	Innowacje procesowe, doskonalenie już istniejących i wykorzystywanych procesów
	Poprawa w zakresie świadczenia usług publicznych
	Zamówienia publiczne
Nowe formy organizacji	Zmiana struktury organizacyjnej, reorganizacja jednostki
	Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP)
Nowe formy zarządzania oraz narzędzia	Wykorzystywanie teleinformatyki (technologii ICT), digitalizacji/cyfralizacja usług, E-Government

Typ innowacji sektora publicznego	Przykład działań
	Nowoczesne formy zarządzania zasobami ludzkimi
	Monitorowanie oraz ocena działań

Źródło: Rivera Leon L., Simmonds P., Roman L., *Trends and Challenges in Public Sector Innovation in Europe, Thematic Report 2012 under Specific Contract for Integration of INNO Policy TrendChart with ERAWATCH (2011–2012)*, op.cit., s. 12.

Nacisk na osiągnięcie lepszych efektów ekonomicznych oraz społecznych w dobie ograniczoności nakładów oraz związana z tym presja wywierana na sektor publiczny sprawiają, że potrzebne jest nowe podejście do spraw publicznych. Jedną z prób nowego spojrzenia na zarządzanie tym sektorem jest *New Public Management*. Nowe zarządzanie publiczne (NZP) jest modelem, zakładającym reformowania administracji publicznej i sektora publicznego, w celu zwiększania efektywności nakładów poniesionych na zrealizowanie zadań publicznych. NZP zakłada stosowanie przez sektor publiczny mechanizmów rynkowych oraz rozwiązań zapożyczonych z sektora prywatnego, prowadzi więc m.in. do ograniczenia roli państwa. Nowe zarządzanie publiczne forsuje zmiany w zakresie planowania budżetowego (budżetowanie zadaniowe), wprowadzania nowych technik i narzędzi zarządzania (m.in. wieloletniego planowania finansowego), wprowadzanie rynkowego podejścia do usług publicznych (m.in. PPP oraz procesy prywatyzacji) oraz postawy urzędników wobec klientów¹¹.

Poprawa działania oraz efektywności stała się głównym celem administracji publicznej wielu krajów Europy. Ważne są rezultaty podejmowanych działań, dzięki czemu środki publiczne mogą być lepiej rozdysponowywane.

Reformowanie sektora publicznego utrzymane w nurcie nowego zarządzania publicznego stało się również jednym z priorytetów polskiego rządu. Podjęto w związku z tym:

¹¹ B. Guziejewska, D. Hajdys, *Budżetowanie zadaniowe jako innowacyjna forma zarządzania w publicznym systemie finansów (na przykładzie województwa łódzkiego)*, w: *Innowacyjność w systemach finansowych*, Acta universitatis Iodzensis, Folia Oeconomica 266, red. B. Mikołajczyk, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, s. 12–13.

- a) szereg narodowych projektów w celu ulepszenia infrastruktury teleinformatycznej (ICT), z której korzystają instytucje publiczne¹²;
- b) powołano w 2010 r. sejmową Komisję ds. Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (INT), której prace dotyczą przede wszystkim zagadnień z zakresu transferu technologii, polityki innowacyjnej, własności intelektualnej, technologii ICT oraz e-administracji.

W ciągu ostatnich lat Polska podjęła wiele inicjatyw na rzecz zwiększenia innowacyjności sektora publicznego. Do najważniejszych można zaliczyć¹³:

- a) stworzenie Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej – ePUAP. Jest to system informatyczny, dzięki któremu administracja publiczna może świadczyć swoje usługi za pośrednictwem Internetu. Daje to obywatelom możliwość korzystania z usług publicznych bez konieczności wizyty w urzędzie. Stworzenie portalu ePUAP zapewnia swobodną i sprawną komunikację pomiędzy administracją a obywatelami lub przedsiębiorcami, jak również pomiędzy instytucjami publicznymi.

Obecnie trwają działania zmierzające do powiększenia zakresu usług świadczonych za pomocą portalu. Działania te realizowane są w ramach projektu ePUAP2, w którego wyniku:

- a) zostanie poprawiona efektywność kosztowa sektora publicznego, poprzez świadczenie jeszcze większej ilości usług przez Internet;
- b) zwiększy się współpraca jednostek samorządu terytorialnego dzięki wykorzystaniu mechanizmów dostępnych na portalu ePUAP;
- c) zostanie ułatwione korzystanie z usług publicznych online, poprzez stworzenie katalogu usług;
- d) utworzenie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – CEIDG (działa w Polsce od 1 lipca 2011r). Umożliwia ona rejestrację działalności gospodarczej, zmianę danych oraz sprawdzenie informacji o innych przedsiębiorcach prowadzących swą działalność w Polsce za pośrednictwem Internetu. Ułatwia to prowadzenie działalności gospodarczej i pozwala usprawnić funkcjonowanie administracji.

¹² L. Rivera Leon, P. Simmonds, L. Roman, *Trends and Challenges in Public Sector Innovation in Europe, Thematic Report 2012 under Specific Contract for Integration of INNO Policy TrendChart with ERAWATCH (2011–2012)*, op.cit., s. 12–13.

¹³ M. Georgijew, *Public innovation Poland, ePUAP – Electronic Platform of Public Administration Services*.

W sumie zwiększa się bezpieczeństwo obrotu gospodarczego (udostępnianie informacji o koncesjach, zezwoleniach, licencjach oraz wpisach do rejestru działalności regulowanej). Pojedynczy Punkt Kontaktowy został uruchomiony w ramach projektu CEIDG i jest on finansowany z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007–2013¹⁴;

- e) reformy przepisów prawnych. Według raportu *Doing Business 2013* Polska zrobiła największy postęp w zakresie zwiększania swobody prowadzenia działalności gospodarczej spośród wszystkich badanych krajów. Postęp ten możliwy był dzięki wprowadzeniu czterech reform, które ułatwiły ogłaszanie upadłości firmy, realizację kontraktów handlowych, płacenie podatków oraz rejestrację praw własności. Przedsiębiorcy uważają, że postęp w tym zakresie jest jeszcze zbyt powolny;
- f) przedkomercyjne zamówienia publiczne dają sektorowi publicznemu możliwość dzielenia się ryzykiem z dostawcą, który ponosi część kosztów prac B + R, jednocześnie dostając w zamian prawa do rezultatów tych prac. Do każdej z faz PCP może być zaproszonych kilku pracujących niezależnie od siebie dostawców, których zadaniem jest rozwiązanie tego samego problemu. Na każdym z etapów przeprowadzana jest selekcja podmiotów. Podmioty, którym nie udało się zakwalifikować do następnego etapu mają jednak prawo do dalszego rozwijania stworzonego przez siebie urządzenia oraz oferowania go potencjalnym kupcom, jednak muszą robić to korzystając już jedynie z własnych środków. Po ukończeniu wszystkich etapów PCP następuje zamówienie publiczne tego rozwiązania, które w ocenie podmiotu zamawiającego najlepiej rozwiązuje problem (wyzwanie) jakie było przedmiotem PCP¹⁵.

Podsumowanie

Wiele organizacji międzynarodowych zwraca uwagę na fakt, iż obecnie w wielu krajach wymaga się połączenia osiągnięcia lepszych wyników, zwiększenia

¹⁴ Szerzej zob.: *Innowacje i transfer technologii. Słownik pojęć*, red. K.B. Matusiak, PARP, Warszawa 2008.

¹⁵ S. Sawin, W. Bereszko, *Innowacyjne i przedkomercyjne zamówienia publiczne*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2012, s. 9–10.

szania satysfakcji użytkowników, lepszego radzenia sobie z wyzwaniami klimatycznymi i demograficznymi przy jednoczesnym zmniejszaniu ilości środków przeznaczanych na realizację tych działań. Znalezienie radykalnych, nowych sposobów świadczenia usług publicznych przy znacząco ograniczonym budżecie stanowi jedno z głównych wyzwań stojących przed sektorem publicznym. Pomocne w tym względzie może być zwiększanie innowacyjności sektora publicznego, która poprawia nie tylko jego efektywność, ale przyczynia się do poprawy rozwoju sektora prywatnego. Jednocześnie działania i ułatwienia prowadzenia biznesu pośrednio dotyczą innowacyjności sektora publicznego, ale wpływają na aspekt prowadzenia działalności gospodarczej oraz innowacyjnej przez firmy.

Stosowanie tzw. dobrych praktyk sprzyja również procesowi uczenia się jednostek sektora publicznego na różnych szczeblach zarządzania dzięki czemu dyfuzja innowacji i wiedzy zwiększa się.

Bardzo ważnym dla krajów Europy Środkowo-Wschodniej jest tworzenie wewnętrznej kultury innowacyjnej, a więc postaw proinnowacyjnych wśród zarządzających sektorem publicznym, pracownikami w różnych segmentach sektora publicznego.

Należy zwrócić uwagę, że pomiar efektów działań innowacyjnych w sektorze publicznym nie jest łatwy. Świadczą o tym dyskusje na temat ram koncepcyjnych dla pomiaru innowacyjności w tym sektorze. Oprócz badań ankietowych, należy zbadać czynniki: sprawcze innowacji; działania; rezultaty, podobnie jak bada się innowacyjność gospodarek, ale mierzona innymi wskaźnikami. W tej architekturze badań rezultaty innowacji będą uwzględniały oddziaływanie innowacji w sektorze publicznym na wyniki pracy przedsiębiorstwa (prace w tym zakresie trwają).

**THE ROLE OF INNOVATION IN ALLIANCES BETWEEN PUBLIC
AND BUSINESS SECTOR**

Summary

This article aims to identify the role of the public sector in business development. The results of the measurement of public sector innovation carried out in the European Union was pointed out. These results reflect the diversity of the development of public services and thus the development of enterprises, particularly SMEs.

Translated by Bożena Mikołajczyk